Fangstskaderegistrering på torsk. AP 1

Sjurdur Joensen, Torbjørn Tobiassen, Bjørn Inge Bendiksen, Gustav Martinsen ,Helene Skjønhals Jensen, Kristin Hansen, Tonje Kristin Jensen, Tatiana Ageeva og Vilde Synnøve Aaknes

Fangstskade metode

Sjødød fisk
Utblødning
Blodsprengt
Redskapsmerker
Høtt- og krokskader
Klemskader
Slitt skinn

Svømmeblære
Vekt

På hver enkelt fisk blir det ulike score (0, 1 eller 2) for hver skadekategori. For å oppsummere kvaliteten på fangsten, summeres de ulike scorene for hver fisk, slik at det blir tre kvalitetsklasser.

- God kvalitet: Feilfri fisk og fisk med inntil to moderate feil (1) på samme fisk
- Redusert kvalitet: Fisk med tre eller flere moderate feil (1) på hver fisk
- Dårlig kvalitet: Fisk med alvorlig feil (2)

Resultatene fremstilles i hovedsak som prosentvis fordeling mellom god, redusert og dårlig kvalitet i fangsten, og som et snitt for redskapsgruppen garn, line, juksa, snurrevad eller trål.

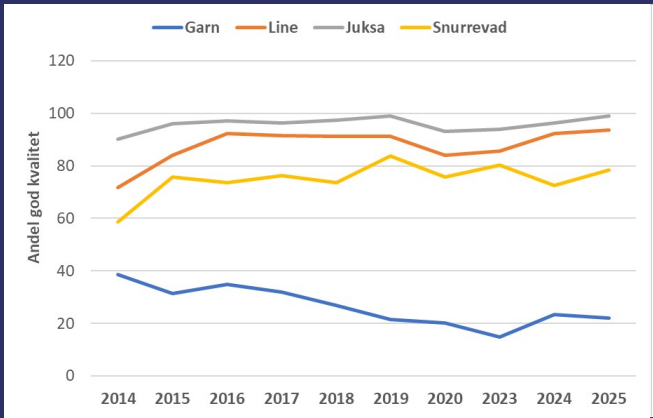
Mengder fisk kontrollert

Redskap		2025	Antall fangster
Snurrevad		1900	38
Garn		1950	39
Line		250	5
Juksa		200	4
Trål		100	2

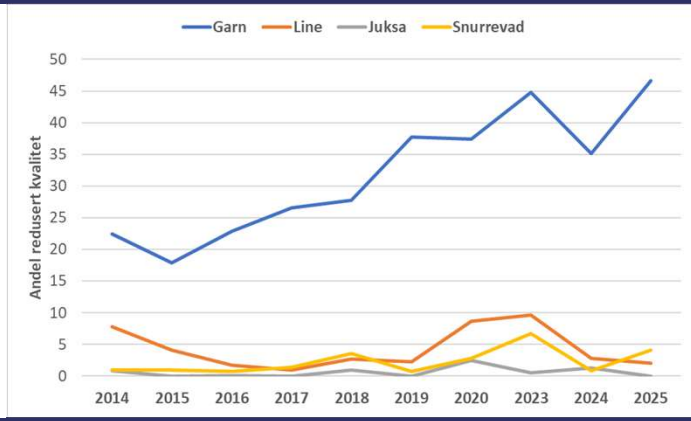
Redskap	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2023	2024	2025
Snurrevad	1415	1100	1200	1400	450	1200	650	850	850	1900
Garn	574	1800	3000	3600	1900	2600	2000	1850	850	1950
Line	665	900	950	1150	450	700	150	250	350	250
Juksa	494	150	750	500	550	450	200	200	300	200
Trål										100

Nofima

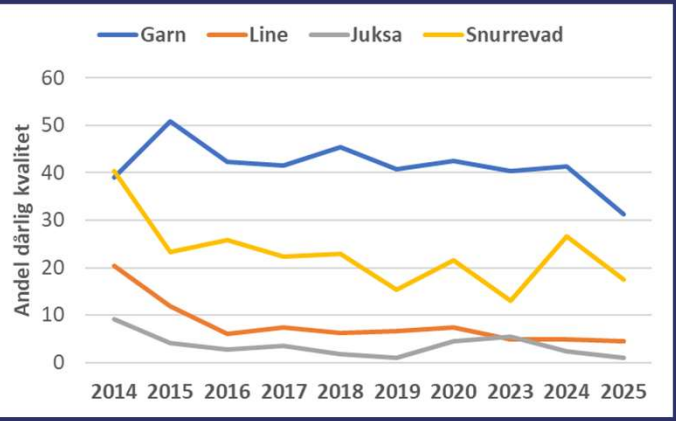
God

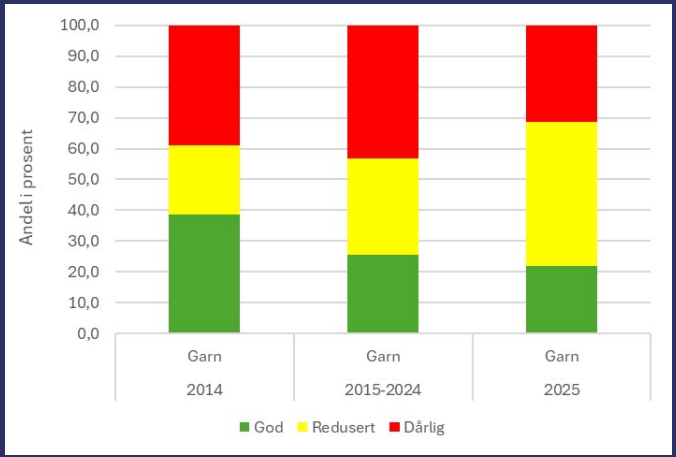
Redusert

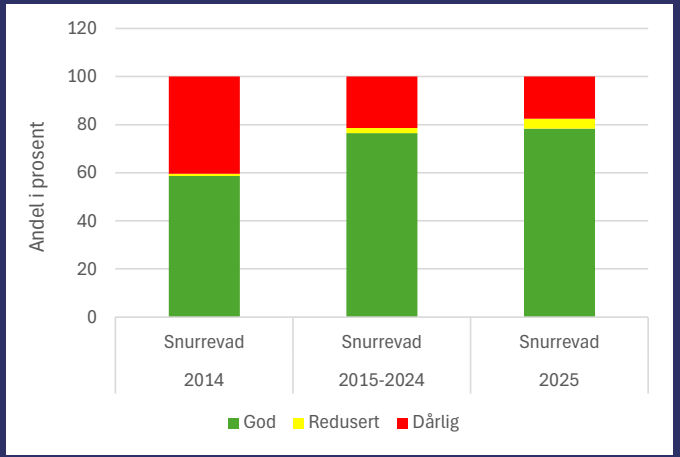

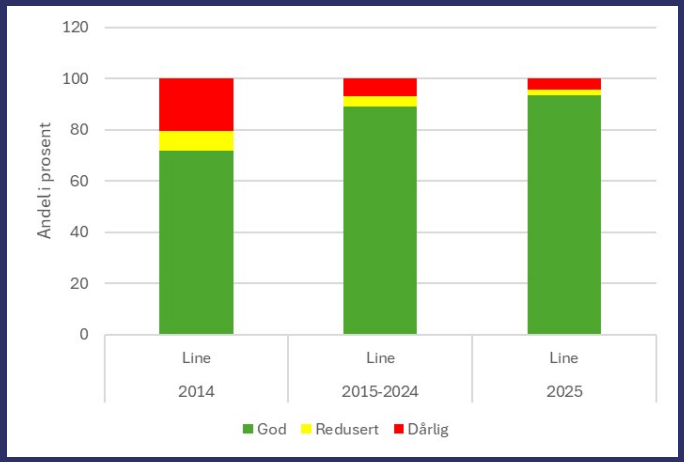
Dårlig

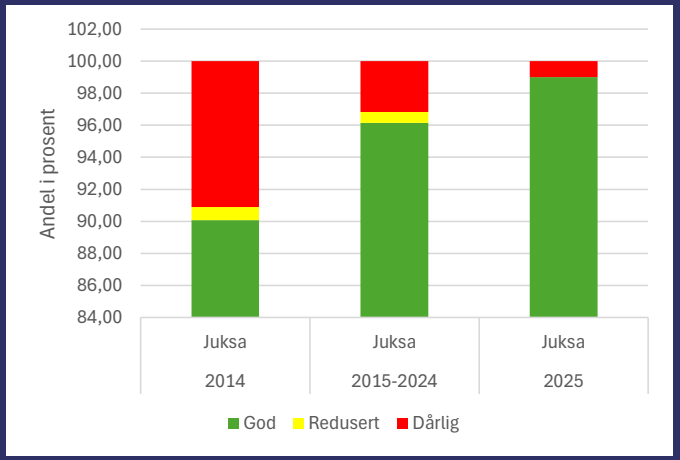

Utvikling av kvalitet på ulike redskapstyper

Viktige skadetyper

Sjødød fisk (garnfangster). For fangster kontrollert i perioden 2014–2025 varierer andelen sjødød torsk fra 0–2 % for line og 2,1–14 % for garn. Noe som for garn utgjør 2500 tonn (2 %) i 2014 og 3500 tonn (/%) i 2025

Klemskade på snurrevadfanget torsk forekommer ikke så ofte men varierer mellom 0-2 prosent i perioden 2014-2025.

Dårlig utblødning påvirker flest fisk og gir betydelig kvalitetsreduksjon. (Garn dominerer her etterfulgt av snurrevad og line). For disse tre redskapene varierer denne feilen 17-30 prosent i perioden 2014–2025 for den kontrollerte torsken. Noe som i 2014 utgjorde 86 000 tonn (30%) og 21 000 tonn i 2025 (18%).

Blodsprengt fisk forekommer særlig i garnfangster, men også i snurrevad og line. I perioden 2014-2025 varierte andelen torsk med denne feilen mellom 7-13 prosent blant kontrollerte torsk fanget med line, garn og snurrevad. Noe som i 2014 utgjorde 32 000 tonn (11%) og i 2025 9000 tonn (7%).

På snurrevad er indre blødninger som følge av svømmeblæresprenging eller ryggknekk blant de vanligste alvorlige skadetypene. Andelen fisk klassifisert som karakter 1 har i denne perioden (2023-2025) variert mellom 11 og 16 prosent. For karakter 2 ligger andelen mellom 4 og 7 prosent. Samlet sett for karakter 1 og 2 i 2025 utgjorde det 9800 tonn.

Oppsummering 2025

Året 2025 viser kvalitetsmålinger som er noe av de beste vi har registrert gjennom en tidsperiode på over ti år. Dette gjelder for alle redskap.

Andel dårlig garnfisk var klart lavere i 2025 enn noen tidligere målinger. Tilsvarende økte andelen redusert kvalitet. Totalt sett er dette positivt, da alvorlige feil veier tungt økonomisk.

For krokredskapene line og juksa var kvaliteten i 2025 også bedre enn et gjennomsnittlig år. Det var omtrent på linje med de beste målingene vi har hatt på høy andel godfisk og tilsvarende lav andel dårlig fisk.

På snurrevad var kvaliteten også over gjennomsnittet, og på linje med kvaliteten vi har sett de siste 6–7 årene av snurrevadfanget torsk.

Oppsummering

Sjødød fisk er den mest alvorlige feilen. Dette er trolig grunnet ulik ståtid, vær, strøm og andre forhold som påvirker om fisk dør på redskapen.

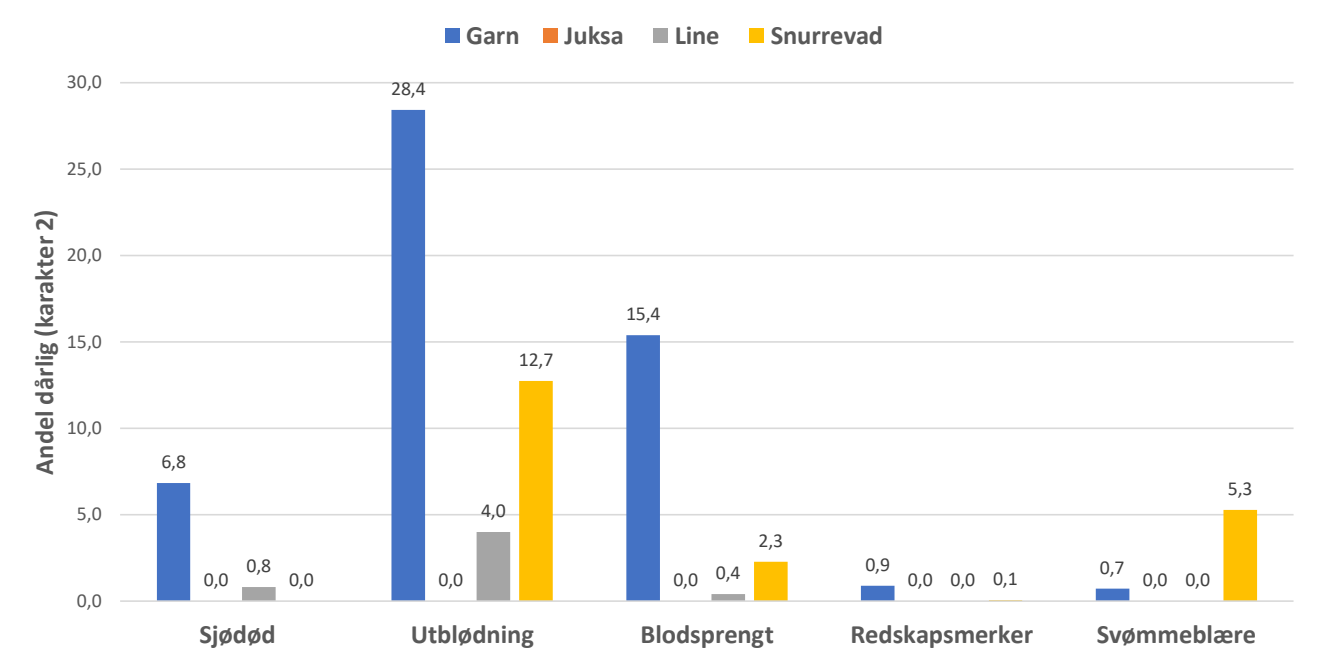
Dårlig utblødning er den kategorien alvorlig feil hvor flest fisk blir redusert i kvalitet. Bløggerutine, stress og død i redskap gir feil i denne kategorien.

Blodsprengt er også en viktig alvorlig kvalitetsfeil, og er mest vanlig på garnfisk som er utsatt for klemskader fra maske.

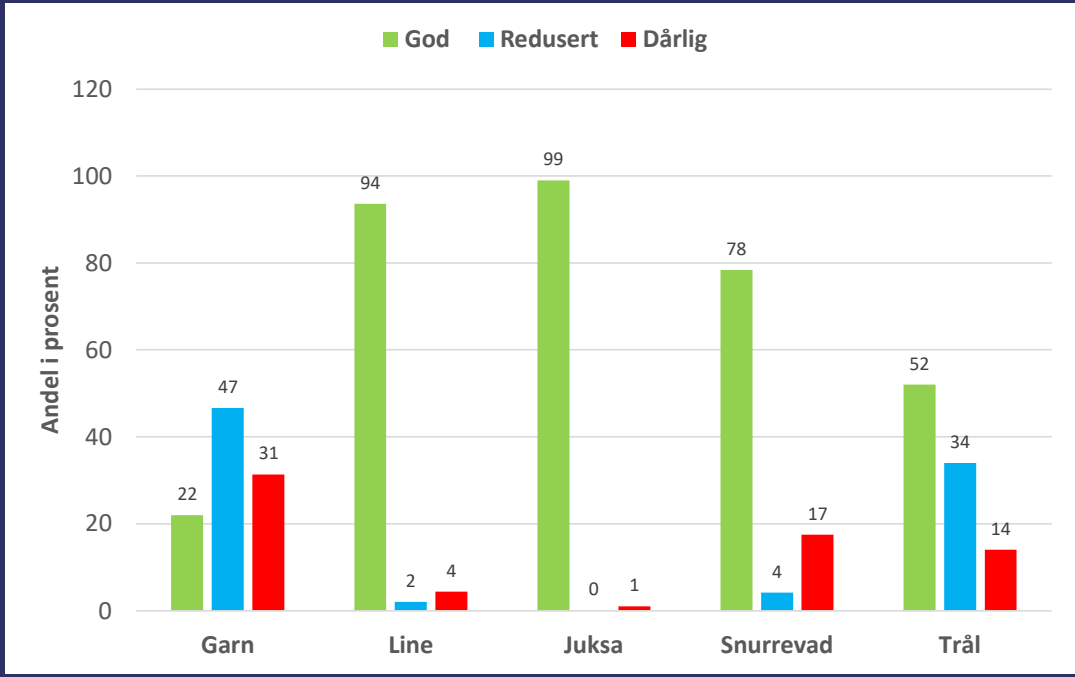
På snurrevad er dårlig utblødning og blødninger knyttet til svømmeblæresprenging eller ryggknekk de vanligste skadekategoriene av alvorlige feil.

Høttskader, redskapsmerker og klemskader forekommer også, men utgjør oftest under 2 % av fangsten.

Ulike typer skader 2025

2025

God
Redusert
Dårlig
Andel i prosent
120
100
80
60
40
20
0
22
47
31
94
2
4
99
0
1
78
4
17
52
34
14
Garn
Line
Juksa
Snurrevad
Trål